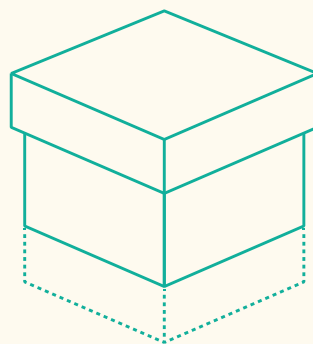
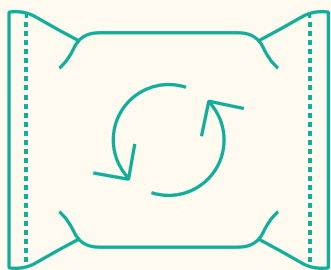

Emballasjeutviklingen i Norge 2024

Rapport om avfallsforebygging og emballasjeoptimering

Forord

Denne rapporten er utarbeidet på vegne av Grønt Punkt Norges medlemmer for å imøtekomme Avfallsforskriftens §7-7. Plikt til rapportering av arbeid med avfallsforebygging og framstillingskrav.

Innholdet i rapporten er basert på en spørreundersøkelse, i tillegg til innsikt fra gjennomføring og rapportering av Plastløftet og andre initiativer. 2 255 medlemsbedrifter har rapportert sitt arbeid med avfallsforebygging og emballasjeoptimering. Dette tilsvarer 46 prosent av alle medlemmer i Grønt Punkt Norge, og er en økning på 1 763 medlemmer fra rapporteringen for 2023. Medlemmene som har svart representerer 74 prosent av emballasjemengdene rapportert i Grønt Punkt Norge-systemet basert på vekt. 95 medlemmer gjennomførte Plastløftet i 2024. Hovedfunnene fra undersøkelse viser at det viktigste for medlemmene er at emballasjen ikke inneholder farlige stoffer, at den beskytter produktet best mulig og at den kan materialgjenvinnes.

Grønt Punkt Norge

Norsk Returkartong

Norsk Metallgjenvinning

Treretur

Plastretur

Sirkel

Norsk Resy

Emballasje
foreningen

Tabell 1. Følgende er rapportert til Miljødirektoratet for 2024 fra returselskapene.

Materialslag	Tonn satt på markedet av medlemmer	Tonn materialgjenvunnet (nytt målepunkt)	Materialgjenvinningsgrad	Godkjent miljøavgift for drikkevarer 1. juli 2024 til 30. juni 2025.
Plastemballasje (både fra næringsliv og forbruker)	118 206	41 322	35 %	86 %
EPS	6 893	6 762	98 %	
Drikkekartong med miljøavgift	11 664	7 483	64 %	93 %
Emballasjekartong og væskekartong uten miljøavgift	49 649	37 272	75 %	
Bølgepapp	226 013	233 270	103 %	
Metallemballasje	13 021	11 201	86 %	87 %
Glassemballasje	93 233	82 159	88 %	95 %
Treemballasje	101 932	39 026	38 %	

Innholdsfortegnelse

For å vise hvordan rapporten besvarer kravene i Avfallsforskriftens §7-7, er de enkelte kravene beskrevet under hvert kapittel.

«Produsent skal alene eller i samarbeid med de øvrige produsenter utarbeide en årlig rapport over produsentenes innsats for og resultater av avfallsforebygging. Rapporten skal også redegjøre for i hvilken utstrekning de grunnleggende kravene til framstilling av emballasje og dens sammensetning etter vedlegg nr. 1 til dette kapitlet overholdes».

1. Utvikling i emballasjemengder

Side 3

«Utviklingen i mengden emballasje som oppstår i tonn og i prosentvis endring fra foregående år»

2. Emballasjeoptimering

Side 4

«Ved framstilling av emballasje skal volum og vekt begrenses til det minimum som kreves for å sikre det nødvendige sikkerhets-, hygiene- og godtakelsesnivå med hensyn til det emballerte produktet og for forbrukeren.»

3. Design for gjenvinning

Side 6

«Emballasje skal utformes, framstilles og markedsføres på en slik måte at den kan brukes på nytt eller gjenvinnes, herunder materialgjenvinnes, og at dens miljøvirkninger reduseres til et minimum ved disponering av emballasjeavfallet eller av restprodukter fra håndtering av emballasjeavfallet.»

«- Emballasje skal oppfylle kravene til materialgjenvinnbar emballasje når den ikke lenger brukes på nytt og blir avfall»

«a. Gjenvinning ved materialgjenvinning

Emballasje skal framstilles på en slik måte at en viss vektprosentandel av de anvendte materialene kan materialgjenvinnes for framstilling av salgbare produkter i samsvar med gjeldende fellesskapsstandarter. Prosentandelen kan variere etter typen emballasjemateriale.»

4. Annen gjenvinning

Side 8

«b. Energiutnyttelse

Emballasjeavfall som forbrennes med energiutnyttelse skal ha en minste nedre brennverdi for å sikre optimal energiutnyttelse.»

«c. Gjenvinning ved kompostering

Emballasjeavfall som behandles for kompostering, skal være tilstrekkelig bionedbrytbar til at det ikke hindrer separat innsamling eller komposteringsprosessen.»

«d. Bionedbrytbar emballasje

Bionedbrytbar emballasjeavfall skal kunne nedbrytes fysisk, kjemisk, termisk eller biologisk slik at størstedelen av komposten til slutt nedbrytes til karbonoksid, biomasse og vann. Okso-nedbrytbar plastemballasje skal ikke anses som bionedbrytbar emballasje.»

5. Ombruk

Side 9

«- Emballasjens fysiske egenskaper og kjennetegn skal sikre at den kan brukes på nytt flere ganger under normalt forutsigbare bruksforhold.»

6. Miljøpåvirkning

Side 10

«Ved framstilling av emballasje skal det påses at innholdet i emballasjematerialet og dets komponenter av skadelige stoffer og materialer og andre farlige stoffer som forekommer i utslipp, aske eller sigevann ved forbrenning eller deponering av emballasje og restprodukter fra håndtering av emballasjeavfall, reduseres til et minimum.»

«- Brukt emballasje skal kunne behandles i samsvar med kravene til arbeidstakernes helse og sikkerhet.»

7. Kompetansebygging i bransjen

Side 12

«Det skal i rapporten gis oversikt over tiltak, kompetanse og informasjon,... samt videre planer for avfallsforebygging.»

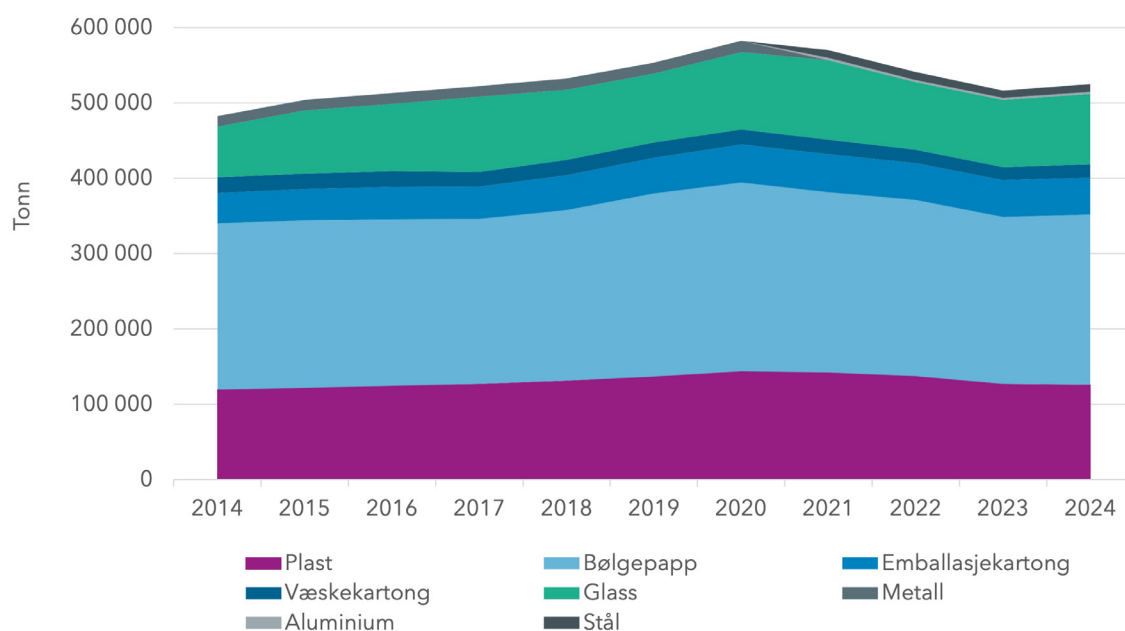
8. Optimeringseksempler

Side 16

1. Utvikling i emballasjemengder

Fra 2023 til 2024 gikk mengden emballasje satt på markedet av Grønt Punkt Norges medlemmer opp med nesten to prosent, fra 516 000 tonn til 525 000 tonn (figur 1). Tallene for 2022 og 2023 er oppdatert siden forrige rapportering. Bølgepapp utgjorde 43 prosent av totalmengden i 2024, plastemballasje stod for 24 prosent og glass utgjorde 18 prosent. Nedgangen i bruk av plast

har fortsatt (-1 % fra i fjor, dvs. ca. 1 000 tonn), hovedsakelig på grunn av redusert bruk av bæreposer. Bølgepapp og glassemballasje har størst økning i tonn med rundt 4 000 tonn hver, som utgjør henholdsvis to og fire prosent økning fra 2023. Størst prosentvis økning er det på stål (8 %). En mulig forklaring er økt salg av hermetikk, som følge av myndighetenes fokus på beredskapslager.

Figur 1. Emballasjemengder satt på markedet av Grønt Punkt Norges medlemsbedrifter, 2014-2024, fordelt på materialslag.

2. Emballasjeoptimering

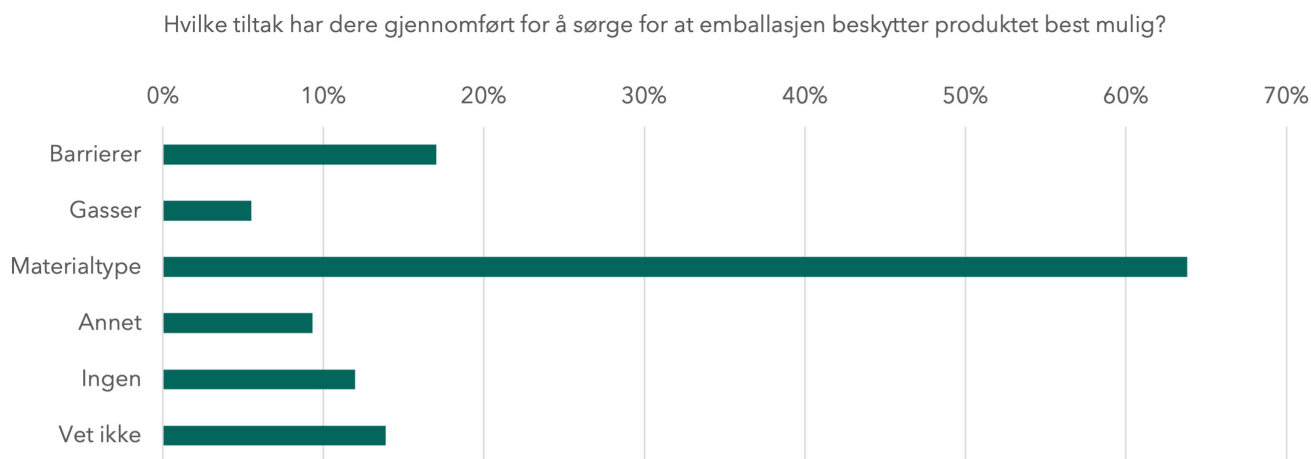
I Avfallsforskriften §7 vedlegg 1 er det krav til emballasjens framstilling og sammensetning. Emballasjens volum og vekt skal begrenses til et minimum og utforming og fremstilling skal være slik at den kan brukes på nytt eller gjenvinnes. I tillegg skal bruk av skadelige stoffer reduseres til et minimum. Grønt Punkt Norges medlemmer har rapportert inn sine tiltak for å etterkomme dette.

Beskyttelse

Som i 2023 oppgir medlemmene beskyttelse av produktet som den mest sentrale faktoren i utviklingen av ny emballasje. 95 prosent oppgir viktighetsgrad fire eller fem, på en skala fra én (ikke viktig) til fem (veldig viktig). Medlemmene rapporterer at valg av materialtype er det vanligste tiltaket for at emballasjen skal beskytte produktet

bedre. Noen benytter også barrierer, men disse er mest relevant for noen typer produkter.

For å komme frem til tiltakene oppgir 32 prosent at de bruker standarder, tett etterfulgt av interne tester og bruk av intern og ekstern ekspertise.

Figur 2. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

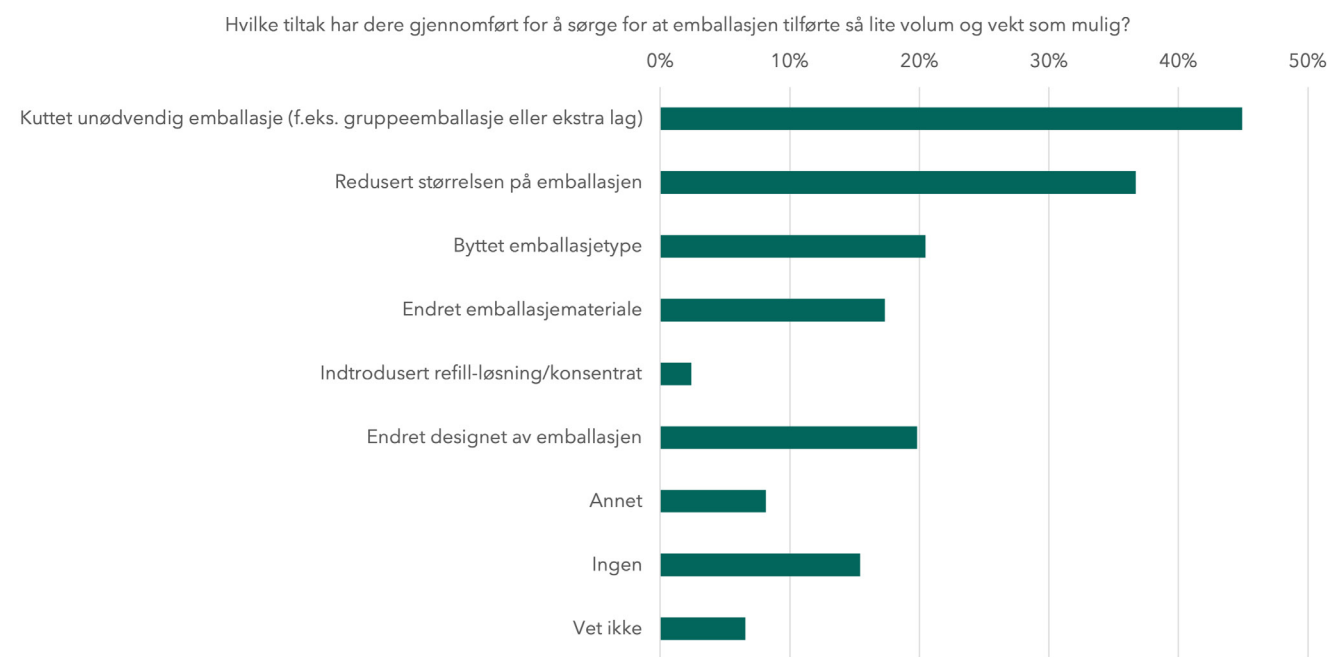

Figur 3. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

Volum/vekt

Det vanligste tiltaket som er gjennomført for å redusere volum og vekt er å fjerne unødvendige emballasje som gruppeemballasje og ekstra lag (45 %). Reduksjon av størrelsen på emballasjen er også et tiltak 37 prosent rapporterer å ha gjennomført. Omtrent 20 prosent av

medlemmene rapporterer om endret design av emballasjen eller bytte av emballasjetype, og 17 prosent har redusert vekt og volum ved å bytte emballasjemateriale. Refill-løsninger er det kun et fåtall som har tatt i bruk (2,4 %).

Figur 4. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

«Vi skjærer ned pappesker som er for store til innholdet dersom vi ikke har en størrelse som passer - for å minske transportvolum.»

Bedrift innen agentur

«[...] har redusert behovet for transportemballasje gjennom å pakke flere produkter i en plastpose under transport der mulig.»

Bedrift innen tekstil

«Nydesigna flasker som er litt kortare og har litt tynnare glas. Disse sparer vekt, og vi klarer å sende eitt lag ekstra på store sendingar.»

Bedrift innen næringsmiddel

Plastløftet og reduksjon av unødvendig plastemballasje

En av pilarene Grønt Punkt Norges medlemmer forplikter seg til å jobbe med når de tar Plastløftet, er å unngå unødvendig plastemballasje. Dette arbeidet inkluderer å erstatte plast med annet materiale og redusere størrelse, tykkelse eller overemballering. Nytt for 2024 var at man bare kunne inkludere overgang fra plast med et annet

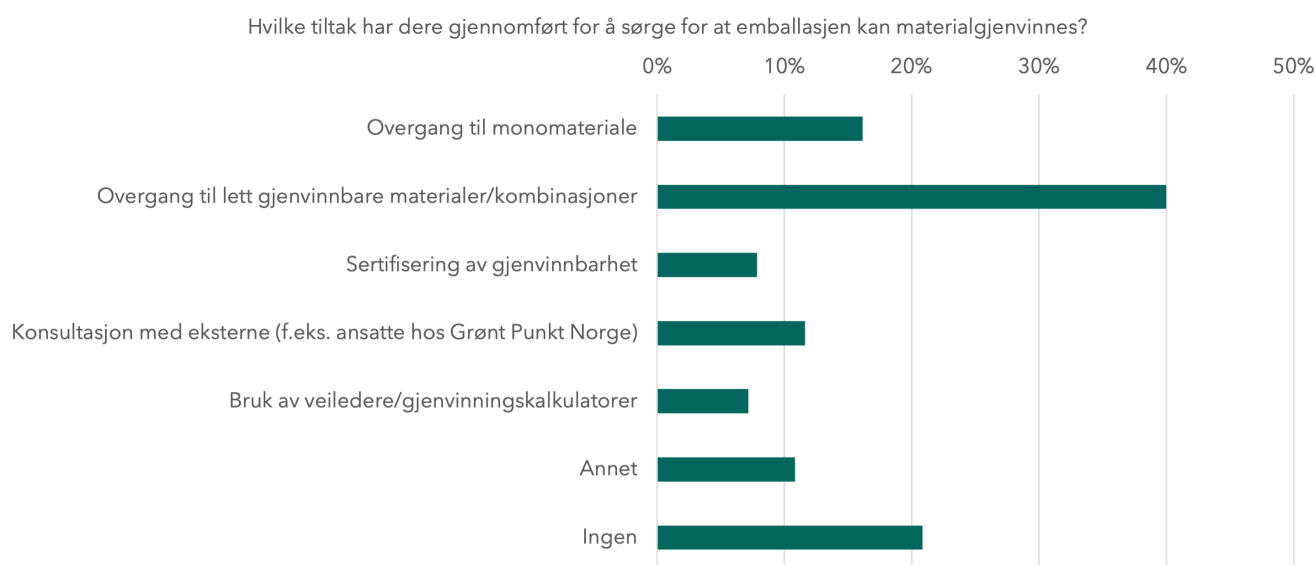
materiale hvis det andre materialet var et gjenvinnbart monomateriale. I 2024 har medlemmer rapportert at de har redusert bruk av plast med 1 316 tonn uten å erstatte det med annet materiale. Det ble ikke rapportert inn noe overgang fra plast til annet materiale for 2024.

3. Design for gjenvinning

Ved å designe for gjenvinning tar man i bruk emballasjematerialer som faktisk lar seg gjenvinne. Dette sikrer at innsamlet emballasjeavfall består av materialer det finnes gjenvinningsløsninger for, og som derfor kan brukes på nytt.

40 prosent av medlemmene har gått over til mer gjenvinnbare materialer og kombinasjoner for å øke gjenvinnbarheten av emballasjen i 2024. Noen har også tatt i bruk monomateriale (16 %) og benyttet ekstern ekspertise (12 %) for å øke gjenvinnbarheten av emballasjen sin. Dette

er relativt like tall som vi så i rapporteringen for 2023. Nytt for året er at medlemmene kan rapportere «ingen» dersom de ikke har gjennomført tiltak på et område. Andelen som har svart dette på design for gjenvinning er ganske høy, i overkant av 20 prosent.

Figur 5. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

«We work with "recyclclass" who guides use in enhancing technical recyclability of our packaging and we receive certificates from "recyclclass" for our products. For majority of our packaging we are in grade A-C.»

Bedrift innen hygiene og helse

«To support this, we have established our own recycling laboratory, enabling us to apply these standards in-house.»

Bedrift innen emballasjeproduksjon

Plastløftet og design for gjenvinning

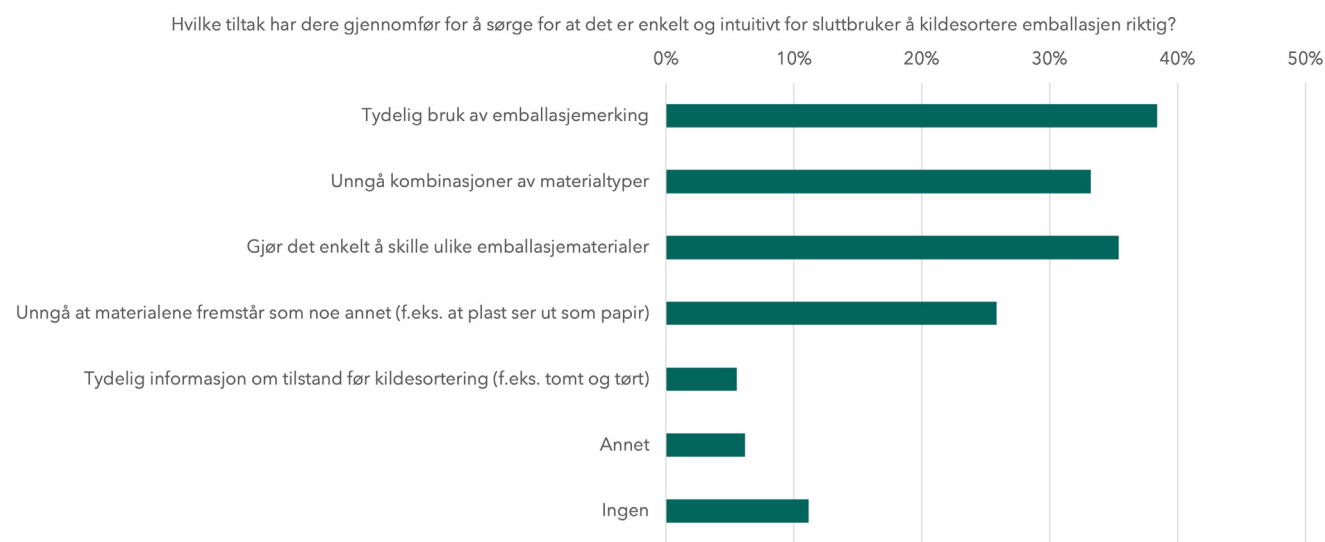
I Plastløftet 2024 rapporterte medlemmer bedre design for gjenvinning på 534 tonn plastemballasje. En konsekvens av dette er at mer resirkulert materiale vil finnes på markedet og kan erstatte jomfruelig plast i emballasje. Etterspørselen

etter resirkulert materiale antas å øke de neste årene, med blant annet kommende krav til økt resirkulert innhold fra EU sin Packaging and Packaging Waste Regulation.

Design for kildesortering

38 prosent av medlemmene rapporterer tydelig bruk av emballasjemerking som det viktigste tiltaket for å gjøre det lettere for forbruker å kildesortere riktig. Dette er en nedgang fra i fjor, da rundt halvparten rapporterte det samme. I overkant av en tredjedel av medlemmene rapporterer at de unngår å kombinere materialer og at

de gjør det enkelt å skille ulike emballasjematerialer, tilsvarende andel som i fjorårets rapportering. Vi ser noe nedgang i å unngå at materialene fremstår som noe annet enn de er, fra en tredjedel til en fjerdedel fra 2023 til 2024. Disse tallene kan tyde på noe mindre fokus på kildesorteringsøyeblikket ved design av ny emballasje.

Figur 6. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

«Vi jobber kontinuerlig med å merke våre produkter i henhold til retningslinjer fra Grønt Punkt Norge. Vi har også startet opp med forbrukerkommunikasjon rundt kildesortering, både direkte på våre produkter og på våre hjemmesider.»

Bedrift innen næringsmiddel

«Simple and universal recycling information on each package, while working towards mono material packaging solutions.»

Bedrift innen tekstiler

«Emballasje med ulike materialer, eks plast og papp, skal være enkelt å løsne fra hverandre slik at det kan sorteres av kjøper. Vi jobber for å bli bedre på merking av hvilke deler som skal sorteres som hva på hvert produkt som har individuell emballasje.»

Bedrift innen opplevelse

Design mot forsøpling

Grønt Punkt Norge har også i 2024 støttet Holde Norge rent i arbeidet med å redusere forsøpling. I tillegg til finansiell støtte bidro Grønt Punkt Norge til en workshop Hold Norge Rent arrangerte i samarbeid med Clean Europe Network,

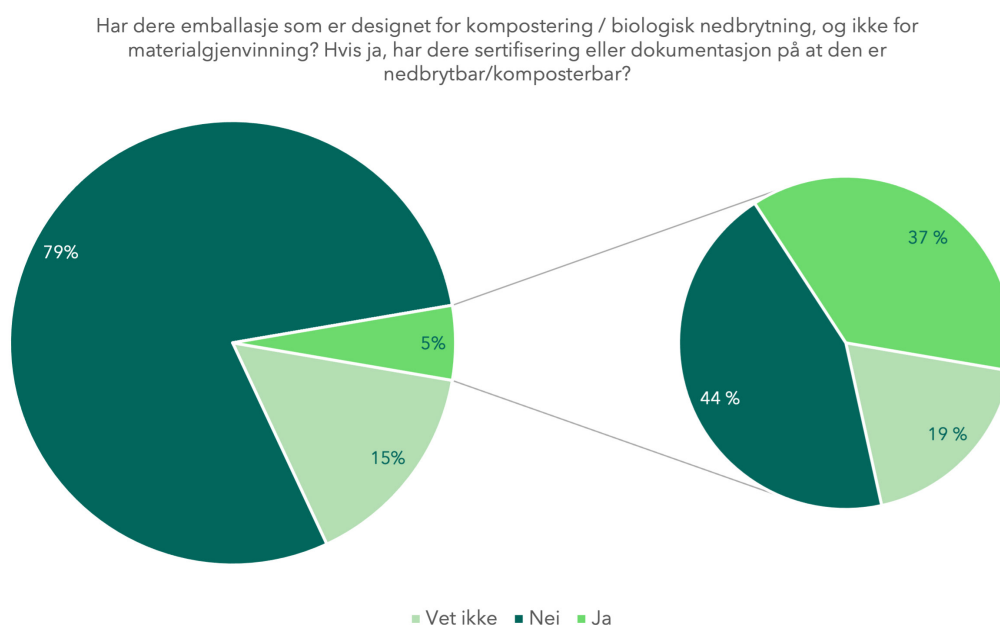
hvor utfallet ble at vi skal bidra til at «Design mot forsøpling»-guiden tilgjengeliggjøres til resten av Europa gjennom Clean Europe Networks nettsider.

4. Annen gjenvinning

Medlemsbedriftene er ikke spurt om hvorvidt emballasjen har en optimalisert brennverdi for energiutnyttelse, fordi vi ikke ønsker at emballasje skal gå til forbrenning, men heller designes for gjenvinning og ombruk.

Grønt Punkt Norge er skeptiske til komposterbar og bionedbrytbar emballasje, fordi det er mangel på gode nedstrømsløsninger som sikrer at de brytes ned og går tilbake i biosfæren. De blir ikke sortert ut og gjenvunnet i stor skala og vår erfaring er at biogassanleggene ikke ønsker denne typer materialer inn, fordi plasten ikke brytes ned tilstrekkelig i deres prosesser. Dermed risikerer man

å spre plast med biogjødsel. Hold Norge Rent ser også at produkter som fremstår som nedbrytbare øker sjansen for at folk forsøpler. I tillegg er ofte emballasje som hevdes å ha disse egenskapene ikke raskt nedbrytbare i norsk natur, men er beregnet for industriell kompostering, etter standard EN 13432. Dette gjør at det kan ta lang tid før de faktisk brytes ned.

Figur 7. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

Rapporteringen viser at det er få som bruker bionedbrytbar eller komposterbar emballasje. Kun fem prosent oppgir å ha emballasje som er designet for dette. Av disse sier 37 prosent at de har sertifisering eller dokumentasjon på at

den er nedbrytbar eller komposterbar. Det er verdt å merke seg at resten av de som har slik emballasje sier at de ikke har (44 %) eller ikke vet om de har (19 %) dokumentasjon eller sertifisering.

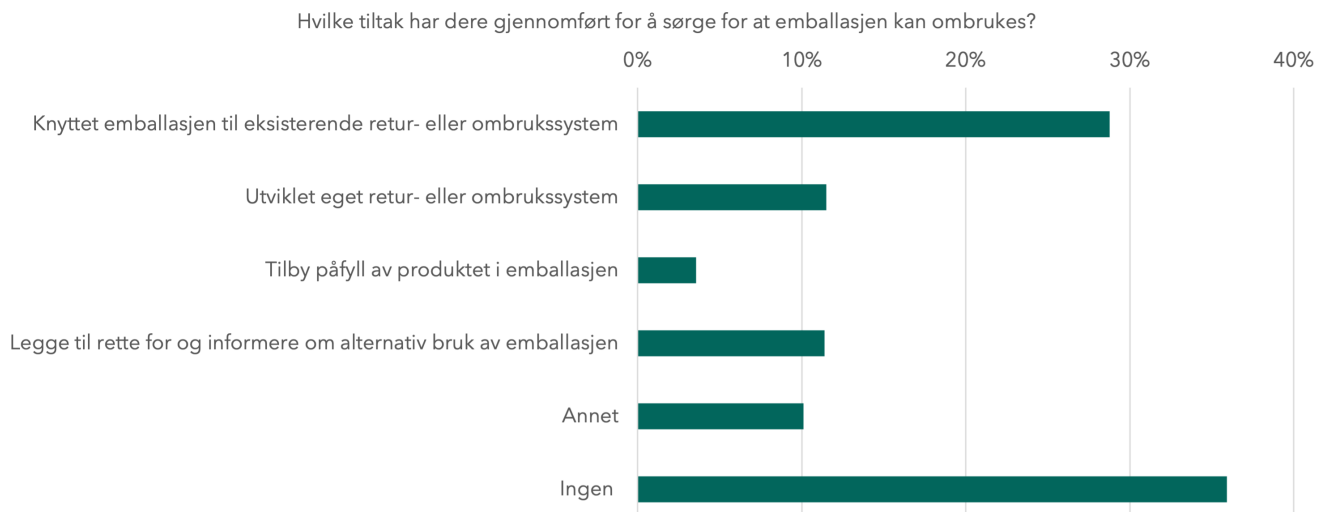
5. Ombruk

EU kommer med krav til ombruk innen 2030, og Grønt Punkt Norges medlemmer må forholde seg til disse. Kravene gjelder spesielt transport-, salgs- og gruppeemballasje og går ut på å erstatte engangsemballasje med ombrukbar emballasje.

Den største andelen av Grønt Punkt Norges medlemmer (36 %) oppgir at de ikke har gjort tiltak for å sørge for at deres emballasje kan ombrukes. Av de som rapporterer tiltak har 29 prosent knyttet emballasjen til eksisterende ombrukssystemer, mens elleve prosent har utviklet eget ombrukssystem eller informert om alternativ bruk av emballasjen. Ombruk er, som tidligere år, det minst viktige for medlemmene i deres utvikling av emballasje. 38 prosent

svarer én, to eller tre på skalaen fra én (ikke viktig) til fem (veldig viktig).

I april 2024 hadde Grønt Punkt Norge en sak i nyhetsbrev om de nye ombrukskravene i PPWR og i november arrangerte vi et eget webinar for å forklare detaljene i de kommende ombrukskravene. Det var 774 påmeldte til webinar, som viser at dette er et tema mange er interessert i.

Figur 8. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

«Våre transportkasser benyttes over flere tiår, til sammen antatt over tusen ganger før de til slutt skiftes ut. Gjenvinnes lett som trevirke, aluminium og stål.»

Bedrift innen event

«Når det gjelder ombruksemballasje, bruker vi IFCO-kasser, trepaller, plastpaller, big bags og stålcontainere til blomster. Det kan bli aktuelt å delta i utvikling av eller ta i bruk ombruksløsninger på forbrukerpakninger.»

Bedrift innen dagligvare

«Derfor bruker vi vaskbare poser og tralletrekk, som vi tar med tilbake til anlegg og vasker, og bruker igjen»

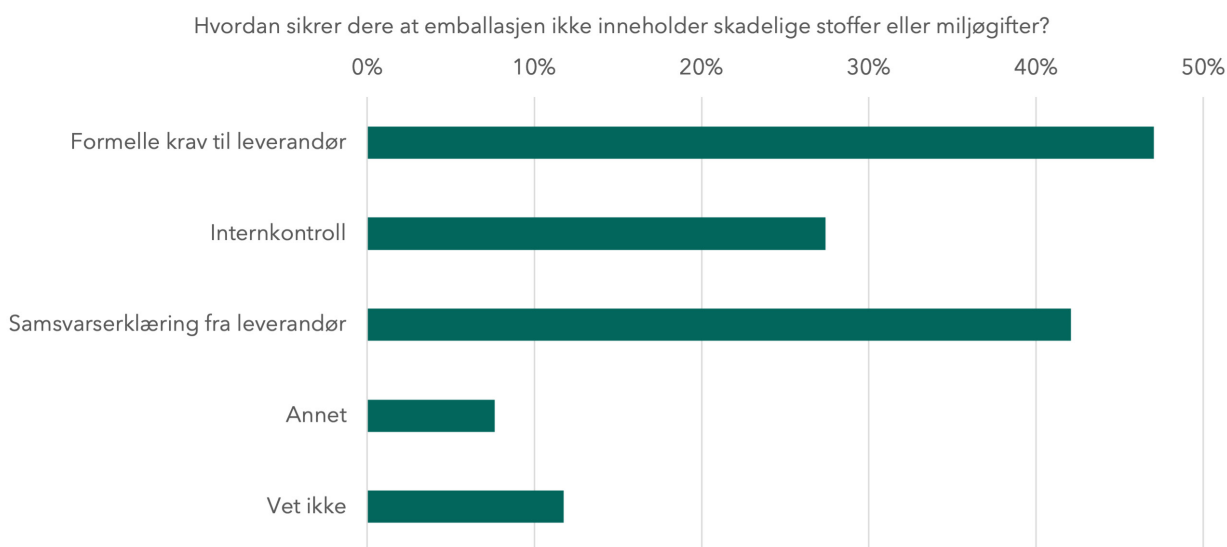
Bedrift innen utleie

6. Miljøpåvirkning

En emballasje skal være trygg i bruk. Det er viktig for å sikre helse og miljøaspekter knyttet til konsumet av produktet, og ikke minst avhenging av emballasjen.

At emballasjen er trygg for konsumenter og miljø er både viktig og lovpålagt. Ifølge Produktforskriften § 2-15 er det forbudt med emballasje der samlet innhold av bly, kadmium, kvikksølv og seksverdig krom overstiger 100 mg/kg og i § 2-11 er det forbudt med trevirke som er behandlet med krom. Andre miljøfarlige stoffer som bisfenol A og PFAS er regulert.

Også temaer relatert til farlige stoffer i plasten og konsekvenser dette kan ha for bruk av gjenvunnet plast ble belyst av foredrag på flere Plastløftet-samlinger i 2024.

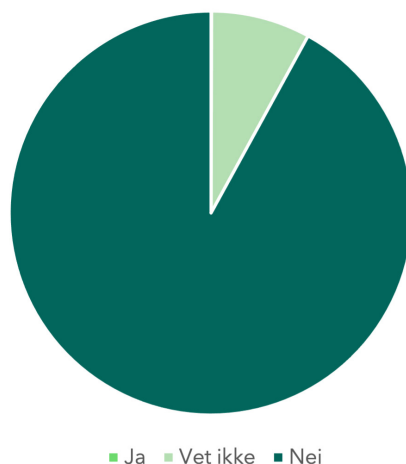

Figur 9. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

89 prosent oppgir å ikke ha tungmetaller i emballasjen sin. Noen medlemmer (1,8 %) oppgir å ha tungmetaller under 100mg/kg totalt, men hele ni prosent oppgir at de ikke vet om emballasjen inneholder disse stoffene. For miljøfarlige stoffer oppgir 71 prosent at emballasjen deres ikke inneholder noen av stoffene, mens hele 27 prosent oppgir at de ikke vet. Tallene er noe bedre for krombehandlet trevirke, hvor åtte prosent svarer at de ikke vet. Dette viser at det enten er for lite kjennskap til regelverket og hva emballasje består av, eller at de som rapporterer på vegne av det enkelte medlem ikke sitter på denne informasjonen.

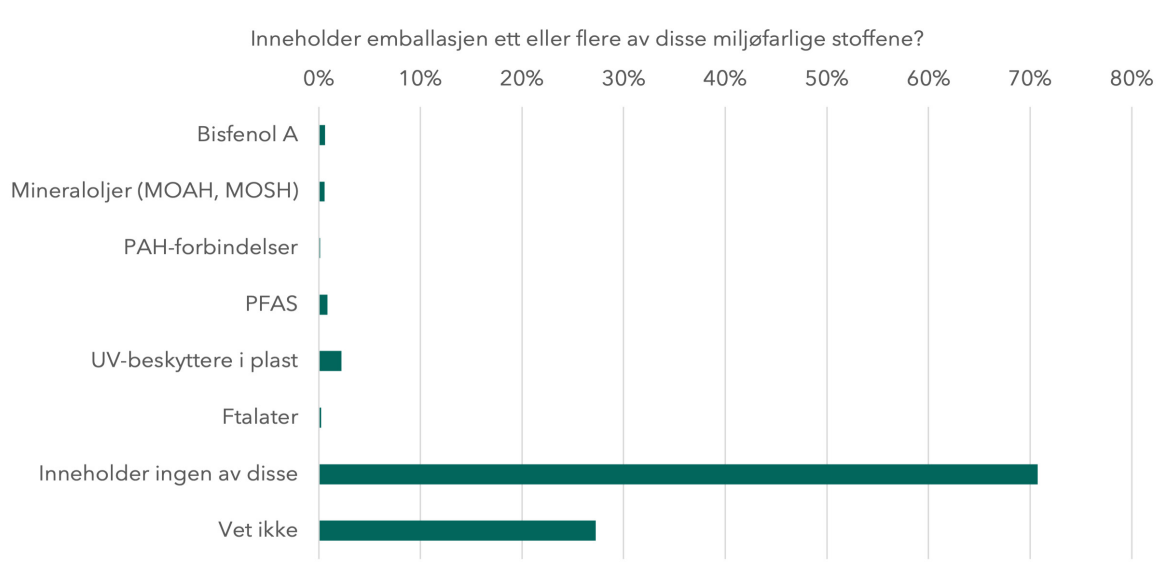
For å sikre at emballasjen ikke inneholder skadelige eller miljøfarlige stoffer, benytter 47 prosent formelle krav til leverandører og 42 prosent samsvarserklæring. Også her oppgir 12 prosent at de ikke vet hvordan de følger opp innholdet av skadelige og miljøfarlige stoffer.

I Produktforskriften § 2 står det: "Det er forbudt å importere, eksportere og omsette trevirke og produkter av trevirke som er behandlet med forbindelser av krom." Har dere treemballasje som inneholder krombehandlet trevirke?

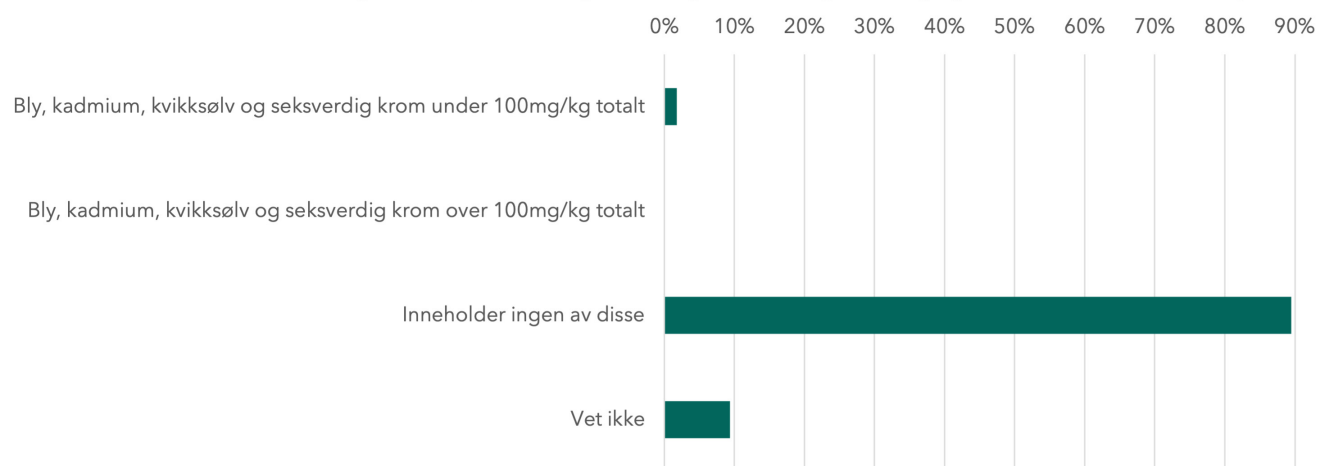
■ Ja ■ Vet ikke ■ Nei

Figur 10. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

Figur 11. Resultatene er oppgitt i antall medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

I Produktforskriften § 2 står det: "Det er forbudt å produsere, importere, eksportere og omsette emballasje der det samlede innhold av bly, kadmium, kvikksølv og seksverdig krom overstiger 100 mg/kg". Inneholder deres emballasje:

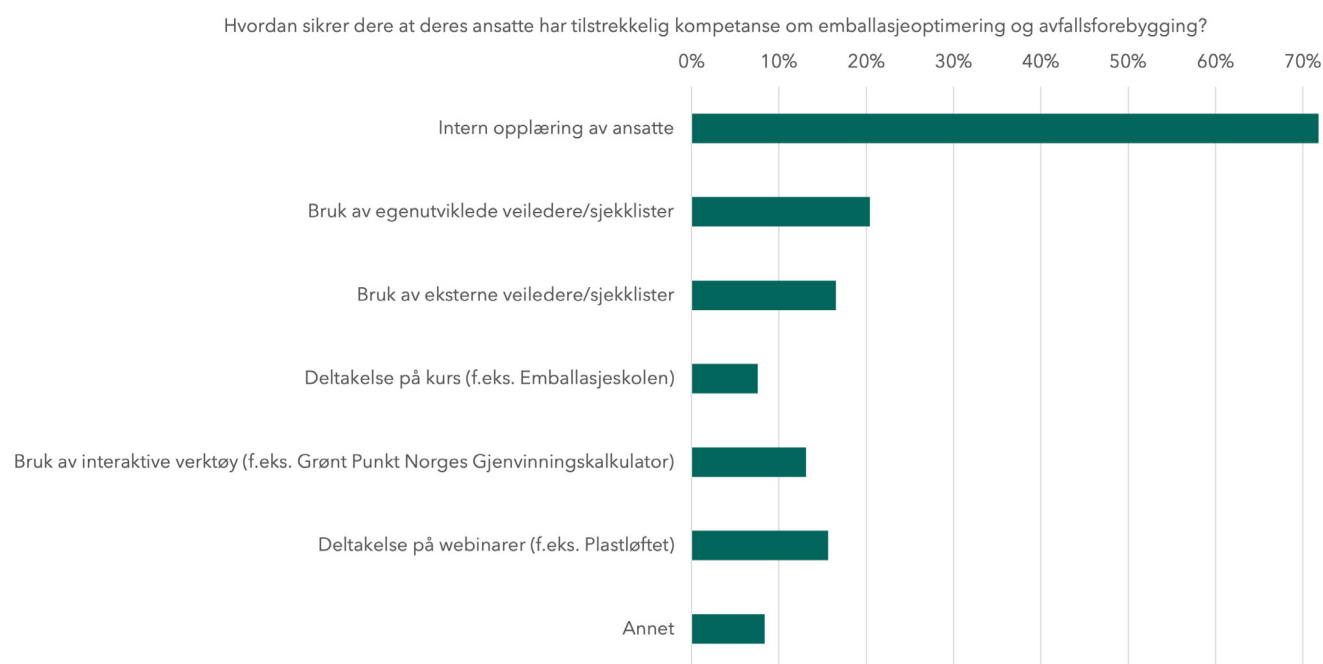
Figur 12. Resultatene er oppgitt i antall medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

7. Kompetansebygging i bransjen

I tillegg til at våre medlemmer selv gjør en god innsats for å ha kunnskap om emballasjeoptimering og avfallsforebygging, bidrar Grønt Punkt Norge og Emballasjeforeningen med å formidle nyttig kunnskap til dem.

Når det kommer til kompetanse om emballasjeoptimering og avfallsforebygging, oppgir 72 prosent av våre medlemmer at de har intern opplæring av sine ansatte. I tillegg bruker 20 prosent egenutviklede veiledere og

sjekklistes. Vi ser at bruk av eksterne verktøy og veiledere, samt deltakelse på kurs og webinarer har gått noe ned fra tidligere år.

Figur 13. Resultatene er oppgitt i andel medlemsbedrifter som har valgt hvert alternativ.

«Det er flere som deltar på kurs og webinarer (Grønt Punkt, Emballasjeforeningen, leverandører) for å holde oss oppdatert på emballasjeoptimering og forebygging. Vi har utarbeidet egne krav til emballasjeleverandører og gjør egen evaluering av emballasje. Vi anvender GPs kalkulator for vurdere emballsjen vi bruker. Her arbeider vi med å få alle komponenter registrert riktig. Vi er med i HMF/Norner sitt prosjekt om sertifisering av emballasje for å lære om prosessen/verktøy. Vi er også med i Returkartong sitt verdikjedesamarbeidsprosjekt - neste del nov 25.»

Bedrift innen næringsmiddel

«Vi har udarbejdet egne vejledninger til leverandører og kategoriteams med krav til emballagematerialer, mærkning, dimensioner og bæredygtighed. Intern oplæring gennemføres i forbindelse med onboarding og indkøbsmøder.»

Bedrift innen tekstil

Plastløftet

Plastløftet har siden 2019 vært et viktig tiltak for å bistå Grønt Punkt Norges medlemmer å arbeide med å redusere utfordringene relatert til plastemballasje. Bedrifter som tar Plastløftet forplikter seg til å jobbe med minst ett av de tre målene:

1. Øke bruken av gjenvunnet plast
2. Unngå unødvendig bruk av plast
3. Design for gjenvinning.

Bedriftene som gjennomfører tiltak og rapporterer hva de har oppnådd, kan skilte med at de gjennomførte Plastløftet det foregående året. I 2024 var det totalt 95 bedrifter som gjennomførte Plastløftet. Av Grønt Punkt Norge sine medlemmer, bidrar disse 95 bedriftene med 38 prosent av plastemballasjen, 49 prosent av emballasje- og drikkekartong, 38 prosent av bølgepapp og papir, 33 prosent av glass, 37 prosent av metallemballasje og 23 prosent av treemballasjen satt på markedet i 2024. I tillegg utgjorde bedriftene som gjennomførte Plastløftet 77 prosent av medlemmene i Matvett.

Vinnerne av Plastløfteprisene i 2024

Pris: Design for gjenvinning
Vinner: Arla Foods
Hva: Emballasje til Arla Apetina revet ost i PP monomateriale.

Pris: Økt bruk av resirkulert plast
Vinner: Trioworld Lundin
Hva: Siden 2012 har selskapet jobbet aktivt med å bruke gjenvunnet plast i sine produkter. I 2024 var 88% av plasten de bruker gjenvunnet husholdningsplast.

Pris: Holdbarhetsprisen
Vinner: Den Stolte Hane
Hva: PPI forbindelse med overgang fra skåler til poser har de har tatt i bruk singelfrysing av kyllingfilet som legger de til rette for mer fleksibel porsjonering.

Pris: Reduksjon av unødvendig plast
Vinner: Lerum
Hva: En rekke endringer på flaskene; tynnere flasker, kortere hals, fjernet etiketter og byttet til tynnere strekkfilm.

Circular Packaging Cluster

Circular Packaging Cluster (CPC) ble etablert i 2019 for å møte emballasjeverdikjedens utfordringer i overgangen til en sirkulær økonomi. CPC har en unik sammensetning og et omfattende kompetansenettverk. Klyngen samler aktører fra hele verdikjeden for å løse systemiske, kommersielle, kunnskapsmessige, regulatoriske og produktbaserte blokkeringer. CPC eies av Emballasjeforeningen, og har en ambisjon om å å skape verdens mest effektive og sirkulære verdikjede for emballasje.

Grønt Punkt Norge er aktivt med i samarbeidet som i 2024 hadde 60 medlemmer og 106 partnere. Circular Packaging Cluster var gjennom året involvert i 14 emballasjeprosjekter.

Emballasjeskolen

Emballasjeskolen er et tilbud i regi av Emballasjeforeningen for alle som har interesser innenfor emballasjeområdet. De fleste studentene kommer fra bedrifter som er medlemmer i Grønt Punkt Norge. I 2024 startet klasse 53 opp med 12 studenter fordelt på hele bransjens verdikjede. Sentralt i pensum står avfallsreduksjon og emballasjeoptimering. Det undervises i temaet og årtens diplomoppgave tok utgangspunkt i optimeringsbegrepet relatert til PPWR.

PackMan

PackMan er et strategisk emballasjeverktøy for alle som setter emballerte produkter på markedet. PackMan-verktøyet eies og driftes av Emballasjeforeningen

I tillegg til å kartlegge selve emballasjen har verktøyet en egen modul for egendeclarering av emballasjen i henhold til NS-EN-standardene og avfallsforskriften. På den måten kan bedrifter på en enkel og oversiktlig måte hente ut rapporter for å dokumentere at deres emballasje oppfyller kravene i henhold til Avfallsforskriftens kap. 7.

Verktøyet har en egen analysemodul, der brukeren kan analysere effekten på emballasjebruken og klimafotavtrykket knyttet til emballasjen ved å endre emballasjen (vekt, materialtype, materialkvalitet, andel resirkulert materiale), pakningsstørrelse eller andel svinn. På den måten kan brukeren selv gjennomføre enkle livsløpsanalyser knyttet til klimafotavtrykket for eventuelle emballasjeendringer. PackMan oppgraderes og videreutvikles med nye funksjoner. Flere virksomheter har testet ut systemet.

Arrangementer

Grønt Punkt Norge arrangerte i 2024 fem regionale seminarer om avfallsforebygging og emballasjeoptimering i samarbeid med Emballasjeforeningen. I tillegg hadde vi fem Plastløftet-samlinger. Medlemmene kunne også delta på webinarer om gjenvinningsåret 2023 og produsentansvar for SUP-produkter, og to webinarer om kommende krav i den nye emballasjeforordningen (PPWR).

Tabell 2. Arrangementer i 2024 og antall påmeldte

Arrangement	Påmeldte
Plastløftet 1 2024 - fysisk	63
Plastløftet 1 2024 - digital	164
Stavanger: Emballasjeoptimering og avfallsforebygging	32
Bergen: Avfallsforebygging og emballasjeoptimering	24
Plastløfteprisene 2024	119
Hva innebærer den nye emballasjeforordningen (PPWR)	932
2. Plastløftet-samling - fysisk	49
2. Plastløftet-samling - digitalt	104
Gjenvinningsåret 2023	589
Tønsberg: Emballasjeoptimering og avfall forebygging	15
3. Plastløftet-samling digitalt	257
3. Plastløftet-samling fysisk	68
Nytt produsentansvar for SUP-produkter	555
Økte vederlagssatser i 2025	559
Ålesund: emballasjeoptimering og avfallsforebygging	19
Trondheim: avfallsforebygging og emballasjeoptimering	26
Webinar om ombruk	774
4. Plastløftet 2024 - fysisk	49
4. Plastløftet 2024 - digital	153

Artikler og nyhetsbrev

Grønt Punkt Norge sine medlemmer får tilsendt vårt nyhetsbrev. I 2024 inneholdt nyhetsbrevet artikler om kildesortering og merking, gjenvinningstall og oppdatering rundt emballasjeforordningen fra EU. Nyhetsbrevet kommer ut jevnlig og i 2024 ble ni nyhetsbrev sendt ut. I underkant av 10 000 personer i medlemsbedrifter fikk det tilsendt.

Forskningsprosjekter

Hvert år deltar Grønt Punkt Norge i forskningsprosjekt sammen med våre medlemmer. Der bidrar vi med fagkompetanse innen sirkulær emballasje og avfallshåndtering, og bistår medlemmer i design av emballasje som kan gjenvinnes. Vi bidrar også direkte inn i prosjekter som drives av medlemmer. Les mer om hvilke prosjekter Grønt Punkt Norge deltok i under.

ReFiberPack

ReFiberPack (Recyclable food contact packaging based on recycled fiber and removable barrier) er finansiert av Norges forskningsråd og ledes av Nofima. Målet er å utvikle matemballasje som er basert på resirkulerte cellulosefibre og barrierer man kan ta av, slik at hver del kan kildesorteres separat og resirkuleres på nytt. Dette vil både redusere plastbruk, ta i bruk fornybare ressurser og utvikle kunnskap og fremme mer effektiv kildesortering hos forbrukere. Prosjektet hadde oppstart i april 2023 og vil gå til mars 2026.

Lukket kretsløp for plastemballasje

Et tiltak Grønt Punkt Norge initierte i 2023, var arbeidet med å etablere lukket kretsløp for plastemballasje i Norge. Det vil si at emballasjen gjenvinnes til en kvalitet som gjør at den kan bruke til å lage den samme emballasjen. Dette gjøres i dag i pantesystemet, og krever at tilstrekkelig mye emballasje består av samme plasttype og med riktig etikettmateriale, lim, lukkemekanisme etc. For at dette skal være mulig forutsetter det at tilstrekkelig store volumer har samme materialsammensetning og kan sorteres ut i en separat strøm. Dette krever at produsentene blir enige om å bruke samme spesifikasjon, at materialet sorteres ut og gjenvinnes separat, og at det tilgjengeliggjøres så produsentene kan bruke det i ny emballasje. Dette er krevende å etablere, men det ser ut til å være mulig å få til, blant annet takket være det nye finsorteringsanlegget Områ. Prosjektet finansieres av Handelens Miljøfond, arbeidet utføres i hovedsak av Norner. Deltagerne i prosjektet er Grønt Punkt Norge, Plastretur, Orkla Home and Personal Care, Coop Norge, Unil og Norsk Formblåsing.

Re3-plast

I 2024 var det oppstart på prosjektet Reduce, Reuse, Recycle; Sirkulære løsninger og redusert forbruk av jomfruelig plast til matemballasje, forkortet Re3-plast. Målet med prosjektet er å utvikle og demonstrere sirkulære løsninger for plastemballasje til mat. Prosjektet er finansiert av Norges Forskningsråd, Innovasjon Norge og SIVA, og har et budsjett på 89 millioner kroner. Både Grønt Punkt Norge og Plastretur er med i konsortiet, og Plastretur leder et av delprosjektene. Det er 18 deltagende bedrifter i konsortiet, der flere er medlemmer av Grønt Punkt Norge. Nortura er prosjekteier, og andre deltagere er blant annet TINE og SalMar.

8. Optimeringseksempler

Hvem: Glomma Papp
Hva: Ombrukskasse i bølgepapp
Gevinst: 239 000 meter tape, 3 årsverk (10% på pakkeprosessen), 5,6 tonn plast

Hvem: Brynild
Hva: Ny emballasje på Minimix
Gevinst: Endre fra PP/PE til monomateriale PE, redusert mengden trykk og størrelsen på både F-pakk og D-pakk

Hvem: BEWI
Hva: Flykasser
Gevinst: Lettvektsskasser som kan stables og brukes som lokk

Hvem: Fatland
Hva: Ny pinnekjøttemballasje
Gevinst: Dobbelt så mye pinnekjøtt på samme mengde plast

Hvem: Nordic Pack
Hva: Redusert vekt på 750 ml-flakse
Gevinst: Fra 775 til 560 gram/flaske. Reduksjon på 10 tonn/ år

Hvem: Nordic Pack
Hva: Redusert vekt på 750 ml-flakse
Gevinst: Fra 445 - 400 gram/ flaske. Reduksjon 9,5 tonn/ år

Grønt Punkt Norge

Hele Norges retursystem
for emballasje

Grønt Punkt Norge